

T-234/07. sz. ügy

Koninklijke Grolsch NV

kontra

Európai Bizottság

„Verseny – Kartellek – Holland sörpiac – Az EK 81. cikk egységes és folyamatos megsértését megállapító határozat – A felperes megállapított jogsértésben való részvétele – Bizonyítékok hiánya – Az indokolási kötelezettség megsértése”

A Törvényszék ítélete (kibővített hatodik tanács), 2011. szeptember 15. . . . II - 6173

Az ítélet összefoglalása

- Megsemmisítés iránti kereset – Elfogadhatóság – Természetes vagy jogi személyek – Valamely kifogásközlés címzettjének minősülő vállalkozás azon kötelezettsége, hogy az abban szereplő ténybeli vagy jogi elemeket a közigazgatási eljárás során vitassa – A jogorvoslatihoz való jog gyakorlásának korlátozása – A jogszerűség alapelvének és a védelemhez való jog tiszteletben tartása alapelvének megsértése*
(EK 81. cikk, EK 82. cikk és EK 230. cikk, negyedik bekezdés)
- Verseny – Kartellek – Bizonyítás – Összehangolt magatartások összetett rendszeréből eredő egységes és folyamatos jogsértés*
(EK 81. cikk, (1) bekezdés)

3. *Intézmények jogi aktusai – Indokolás – Kötelezettség – Terjedelem – A versenyszabályokat alkalmazó határozat – Több címzettet érintő határozat*
(EK 81. cikk és EK 253. cikk)
4. *Verseny – Unió szabályok – Jogsértések – Betudhatóság – Anyavállalat és leányvállalatok – Gazdasági egység – Értékelési szempontok – Az anyavállalat által azon leányvállalatokra gyakorolt meghatározó befolyás megdönthető vélelme, amelyekben 100%-os részesedéssel rendelkezik*
(EK 81. cikk és EK 82. cikk; 1/2003 tanácsi rendelet, 23. cikk, (2) bekezdés)

1. A versenyjogi szabályok területén az uniós jog egyik rendelkezése sem írja elő a kifogásközlés címzettje számára, hogy a közigazgatási eljárás során annak terhe mellett vitassa az abban szereplő különböző ténybeli és jogi elemeket, hogy azt a bírósági eljárás szakaszában utólag többé nem teheti meg. Ugyanis, jóllehet a ténybeli vagy jogi körülményeknek valamely vállalkozás által – a Bizottság előtt folyamatban lévő közigazgatási eljárás során – történő kifejezett vagy hallgatólagos elismerése kiegészítő bizonyítéknak minősülhet a kereset megalapozottságának megítélése során, ám az nem korlátozhatja magának a Szerződés szerinti keresetindítás jogának gyakorlását, amellyel a természetes vagy jogi személyek rendelkeznek.

A kifejezetten e célból előírt jogalap hiányában az ilyen korlátozás ellentétes a jogszerűség és a védelemhez való jog tiszteletben tartásának alapelvével. Továbbá

a hatékony jogorvoslathoz és a pártatlan bírósághoz való jogot az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikke biztosítja.

(vö. 37–38., 40. pont)

2. A versenyjogi szabályok területén egy, az érintett vállalkozások által megvalósított összetett összehangolási rendszerből következő, termék árainak és áremeléseinek egy tagállamban történő összehangolásából álló egységes és folyamatos jogsértés tekintetében valamely vállalkozásnak a szóban forgó összehangolt magatartásban való részvételére vonatkozó elszigetelt tényező nem elegendő annak bizonyítására, hogy e vállalkozás részt vett volna ebben a jogsértésben. Ilyen elszigetelt tényezőt képez az eljárás alá

vont vállalkozás igazgatótanácsa elnökének egy, az érintett piac csupán egyik szegmensére vonatkozó találkozóon való részvétele.

(vö. 63., 65–67., 71. pont)

3. Amennyiben az EK 81. cikk alkalmazásában hozott határozat több címzetthez szól, és a jogsértés betudhatóságának kérdését veti fel, e határozatnak megfelelő indokolást kell tartalmaznia a címzetek mindegyikére, és különösen azokra nézve, amelyeknek a határozat értelmében e jogsértés terhét viselniük kell.

Ily módon a leányvállalata magatartásáért felelősségre vont anyavállalat tekintetében egy ilyen határozatnak részletesen ki kell fejtenie azon indokokat, amelyek igazolhatják az e társasággal szemben megállapított jogsértés betudhatóságát.

E tekintetben, amennyiben a versenyjogi szabályok megsértését megállapító bizottsági határozat nem mond semmit a szóban forgó vállalkozás és leányvállalata között fennálló gazdasági, szervezeti vagy jogi kapcsolatáról, továbbá az indoklás sehol nem említi az utóbbi nevét,

a Bizottság ezáltal elmulasztja azon indokok ismertetését, amelyek alapján az érintett vállalkozásnak tudta be a leányvállalatának jogvita tárgyát képező magatartásáért való felelősséget. A Bizottság ezáltal nem nyújt lehetőséget a szóban forgó vállalkozásnak arra, hogy a Törvényszék előtt esetlegesen vitassa e betudhatóság megalapozottságát azáltal, hogy megdönti az anyavállalat által a leányvállalata feletti meghatározó befolyás tényleges gyakorlására vonatkozó vélelmet, és a Törvényszéknek nem ad alkalmat arra, hogy felülvizsgálati jogkörét e tekintetben gyakorolni tudja.

(vö. 77–78., 88–91. pont)

4. Az anyavállalatnak lehet betudni a leányvállalat magatartását, ha – jóllehet külön jogi személyiséggel rendelkezik – nem önállóan határozza meg saját magatartását a piacon, hanem lényegében azokat az utasításokat követi, amelyeket az anyavállalat ad a számára, különös tekintettel az említett két jogi személy közötti gazdasági, szervezeti és jogi kapcsolatokra. Ilyen esetben ugyanis az anyavállalat és leányvállalata ugyanazon gazdasági egység részét képezi, és ily módon egyetlen vállalkozást alkot. Az a tény tehát, hogy valamely anyavállalat és annak leányvállalata az EK 81. cikk értelmében egyetlen vállalkozást alkot, lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy bírság megfizetésére kötelező határozatot cimezzon az anyavállalathoz, anélkül hogy bizonyítania kellene az utóbbinak a jogsértésben való személyes részvételét.

Abban a sajátos esetben, ha az anyavállalat a versenyjog szabályait megsértő magatartást folytató leányvállalatban 100%-os részesedéssel rendelkezik, egyrészről ezen anyavállalat meghatározó befolyást gyakorolhat az említett leányvállalat magatartására, másrészről pedig fennáll azon egyszerű vélelem, amely szerint az említett anyavállalat ténylegesen meghatározó befolyást gyakorol leányvállalata magatartására. E körülmények között elegendő, ha a Bizottság bizonyítja, hogy valamely leányvállalatnak az anyavállalata az egyedüli tagja, ahhoz, hogy arra következtethessen, hogy ez utóbbi meghatározó befolyást

gyakorol e leányvállalat üzletpolitikájára. A Bizottságnak ezt követően módjában áll az anyavállalat egyetemleges felelősségét megállapítani a leányvállalatával szemben kiszabott bírság megfizetését illetően, kivéve ha a fenti vélelem megdöntésére köteles anyavállalat elegendő bizonyítékot terjeszt elő annak bizonyításához, hogy a leányvállalata önálló piaci magatartást követ.

(vö. 80–83. pont)